

Opatření sociální péče o dítě mimo domov

Přehled příkladů práce s dítětem a rodinou v situaci, kdy je nezbytné dítě umístit mimo rodinu.

Pro většinu rodin, kterými se zabývají orgány péče o dítě, jsou postačující opatření formou domácí asistence. Až v situaci, kdy tato opatření nenapomohla k zajištění dostatečné péče o dítě, je zvažováno umístění dítěte mimo domov.

Děti mohou být umístěny mimo domov se souhlasem i bez souhlasu rodičů. Většina dětí umístěných mimo domov je přesunuta do pěstounské rodiny, ale některé děti jsou umísťovány i do ústavu péče o dítě.

- **Dobrovolné umístění mimo domov jako asistenční opatření**

Tento právní postup se primárně využívá v případech, kdy rodiče nejsou dočasně schopni zajistit každodenní péči o dítě. V takových případech orgán péče o dítě může dítěti najít umístění v pěstounské rodině nebo ústavu péče o dítě.

Více informací lze nalézt ve směrnici ministerstva ze dne 10. 12. 1998 Hjelpetiltak – barnevernloven § 4-4 (Asistenční služby - § 4-4 Zákona o orgánech péče o dítě).

- **Příkaz o svěřením do péče**

Příkaz o svěřením do péče je relevantní pouze pokud je situace dítěte vážná a není ji možné zmírnit prostřednictvím dobrovolných asistenčních opatření. Základní myšlenkou Zákona o orgánech péče o dítě je, že dítě by mělo vyrůstat společně se svými biologickými rodiči, a proto je před vydáním příkazu o svěřením do péče nutné splnit přísné požadavky. Rozhodnutí o svěřením do péče je možné vydat pouze v případě, že je dítě vystaveno vážným nedostatkům v péči, je s ním špatně zacházeno, nebo je vystaveno jiným vážným formám nevhodného zacházení v rodině.

O vydávání příkazů o svěřením do péče je oprávněna rozhodovat pouze Regionální rada pro sociální záležitosti. Případ musí být hlášen a připraven obecními orgány péče o dítě. Když Regionální rada pro sociální záležitosti učiní takovéto rozhodnutí, musí vždy zohlednit otázku kontaktu (návštěv) mezi dítětem a rodiči. Dítě, pro které je vydán příkaz o svěřením do péče, může být umístěno do pěstounské rodiny nebo ústavu péče o dítě.

- **Prozatímní rozhodnutí v naléhavých situacích**

O umísťování dítěte mimo domov bez souhlasu rodičů je obecně oprávněna rozhodovat pouze Regionální rada pro sociální záležitosti. Pokud je však potřeba rozhodnout v naléhavých situacích, může orgán péče o dítě nebo státní zástupce vydat prozatímní rozhodnutí. Takové rozhodnutí zajistí okamžité umístění dítěte mimo domov.

Další informace jsou dostupné ve směrnici ministerstva ze dne 15.10.1998 vztahující se k přechodným a předběžným opatřením v naléhavých situacích.

- **Dohoda o umístění do pěstounské péče**

Pěstounská rodina je soukromým institutem, který poskytuje péči dětem, které nemohou po určité časové období žít se svými rodiči. **Více než 80% všech dětí v péči orgánů péče o dítě žije v pěstounských rodinách.**

Orgány péče o dítě jsou odpovědné za dohled nad dítětem a pěstounskou rodinou a za zajištění odpovídajících podpůrných opatření. Pěstouni primárně spolupracují s obecními orgány péče o dítě, ale rovněž s rodinou dítěte ohledně jeho potřeb a budoucnosti.

Na pěstouny jsou kladeny jasně definované požadavky. Pěstouni musí mít zvláštní předpoklady, čas a energii poskytnout dítěti dobrý a bezpečný domov. Musí vést vyrovnaný život, těšit se dobrému zdraví a dokázat dobře jednat s lidmi, být bezúhonní. Pěstouni musí mít rovněž dostačující finanční prostředky, bydlení a být součástí sociální sítě. Dítěti tak poskytují příležitosti k naplnění jeho schopností. Pěstounům je organizací Bufetat Pride nabízen školící a náborový program určený osobám, které by se chtěly stát pěstouny. Mimo jiné umožňuje účastníkům vyhodnotit, zda se pro pěstounství hodí.

Kolem 90% všech pěstounských rodin jsou tzv. obecní pěstounské rodiny, ve kterých pěstouni mají dohodu s místními orgány péče o dítě a pobírají od nich odměnu. Dohoda o umístění do pěstounské péče stanovuje vztah mezi pěstouny a orgány péče o dítě a je spojena s umístěním konkrétního dítěte.

- **Státní domovy pro pomoc v nouzi a rodinné domy**

Jedná se o domovy se speciální pravomocí přijímat děti v nouzových situacích (domovy pro pomoc v nouzi) nebo děti a mladistvé se speciálními potřebami (rodinné domy). Tyto domovy se využívají jako alternativa umístění do ústavu a podmínkou péče o děti je, aby alespoň jeden z rodičů (pečovatelů) byl zaměstnán mimo domov.

Za tyto domovy jsou odpovědné centrální orgány, s nimiž uzavírají pětiletou netermínovanou smlouvu (konkrétně se státním orgánem péče o dítě (Bufetat), který rovněž hradí související poplatky). Netermínovanou smlouvou se rozumí, že platí i v případě, že v domově není umístěno žádné dítě. Kromě toho musí být v souvislosti s umístěním dítěte u státních pěstounských rodin podepsána dohoda o umístění do pěstounské péče mezi pěstouny a místním orgánem.

Zdroj: <http://www.regjeringen.no/en/dep/bld/topics/child-welfare/child-welfare-measures-outside-the-home.html?id=678700>